

ПАРТИЙЖИ АМЫДЫРАЛ

Хову ажылынга холбаштыр партия-нын агитация-массалыг ажылы

Партиянын агитация-массалыг ажылын колхозчу ховуларнын ажил-ишчилеринин ортузунга шын...

Партиянын агитация-массалыг ажылын колхозтун тараа ховуларын...

«Победа» колхозта партия эгэ организациязы хову турлаган лекциялар номчулганын 3 удаа...

ВКП(б) райкомунун бюро хуралын шийтирип эзугаар партия агитацияларнын агитаторларын...

«Совет Тыва» колхозта партия агитацияларнын агитаторлары чакы тарылга уезинде колхозчулар...

Ам районун колхозтары ногаа культуралары тарыыр планын доорында чоокшуп турар.

Часкы тарылга уезинде партиянын агитация-массалыг ажылын колхозчу ховуларнын ажил-ишчилеринин...

Хову турлаанга хана солунун 4 дугаарларын ундурган. Хана солунун унуп турган дугаарларынга мурнакчыларнын эки ажылын...

Партиянын агитация-массалыг ажылын ол колхозтарда шак ыдык багай тургустунганын ол колхозтар чакы тарылганын...

«Бай-Булун» колхозта партия эгэ организациязынын агитаторлары хову турлаанда ажилдап турар колхозчуларнын ортузунга...

Колхоз бо чылын тарыыр культураларын планын 9 ажил унунде дооскан болгаш пландан ажыр 60 га чингетарааны, 36 га суланы тараан.

Ам партия эгэ организацияларын чугула сорулганы болза, партиянын агитация-массалыг ажылын тараанын чайгы ажаалганын уезинде хову турлагарынга куштелдирип чорудуп тургаш...

Чаа-Хөл районун Шверник аттыг колхозунун инек фермазында каларчы эш Н. Шырап 41 инектерин каларчы турар.

Керээни чедишкенин кууседип турар

Улуг-Хем районун Эйлиг-Хемде улгатыр катышкан Сталин аттыг кедээ ажил-агый артели 1951-1952 чылдарын анын сезонунда хей өлүктү курунге киирери-биле...

Колхозчу аңчылар чарган керээзинин кууселдизи дээш эрестиг ажилдап тургаш керээ чарып алганы 14000 рубльдин өлүүн алгыкеш белеткенин черинге дугуржулга эзугаар кирип шыдааннар.

Өлүк планын чедишкенин кууседиринге идепкейли киришкенер база бар, чижээлээрге, хоочун аңчы коммунист эш Чимбин 8 бөрү оолдарын туткан болгаш 900 рубльдин өлүүн дужааган; аңчы Дочка 960 рубльдин өлүүн оң иштинде 7 дилгини, аңчы Сендажы 960 рубльдин янзы-бүрү өлүктөрүн дужааганнар.

Колхозчу аңчылар өлүк белеткээрин ургулчуп турарлар, олар ам бөрүнү аңап өлүреринге кол хичээтпей угландырып турарлар.

Сиген кезилдезинге белеткелди дүргедедир

Тыва автономнуг областын колхозчуларнын, МТС ажилдакчыларынын болгаш кедээ ажил-агый специалистеринин эш Сталинга чоруткан чагаазында алган кол хулээлдеринин бирээзи тараа культураларын дүжүдүн бедидери болур.

рыкчыларга суггарар тарааны акт эзугаар хулээдип бербээн болгаш бир чарым сугда 2-3 кижилер тургузуп турары-биле суггарылганын шынары куду, чамдык черлер алашкочкар, бир чамдык черлерде суг бугаландыр агып чыдар чүүлдер бар.

Бедик дүжүт чедип алыры чүгле, часкы тарылга доостуру-биле болур эвес, харын оод чайгы ажаалганын, ылангыя суггарылганын эки организастаарында улуг хамааржыр.

Бидыг байдалды Калинин аттыг, Жданов аттыг колхозтар ам узуткап, бир суггарылгада-ла 8-8 кижилерни тургускаш, оларга суггар шөлдү акт эзугаар хулээдип берип турар. Ынчаарга Киров аттыг, «Сталинчы орук» болгаш еске-даа колхозтарда бо четпестер уламчыла, шыаан турар.

Сут-Хөл район болза, областын суггат тарылгалыг районнарнын бирээзи. Районун кайы-даа колхозтарга тарааны суггарбайн тургаш эки дүжүт чедип алыр деп айтырыг чугаалаан-даа херээ чок тараанын 2-3 удаа суггарылганын эки шынарлыг чорудар болза, колхоз бурзу алган хулээлгенин канчал-даа ажыр кууседип шыдаар дээрзинги барымдаазын 1951 чылда районун чамдык дүжүтүлгалыг тараажылары тодаргай көргүскен.

Районун кедээ ажил-агый килдинден болгаш сумулар Советтеринден тараанын чайгы ажаалганын талазы-биле шийтирилг хемчеглер алырын бо байдал шынгын негеп турар. Сумулар Советтери колхозтарда тараанын чайгы ажаалганын талазы-биле шийтирилг хемчеглер алырын бо байдал шынгын негеп турар. Сумулар Советтери колхозтарда тараанын чайгы ажаалганын талазы-биле шийтирилг хемчеглер алырын бо байдал шынгын негеп турар. Сумулар Советтери колхозтарда тараанын чайгы ажаалганын талазы-биле шийтирилг хемчеглер алырын бо байдал шынгын негеп турар.

Эш Соян-оол бо чылын 100 га черни колхозтан акт эзугаар хулээп алгаш, га бурзузунден 25 центер дүжүттү чедип алыры-биле база курженишкенин ажилдап турар. Ол ам бир дугаар суггарылганы дооскаш, ийи дугаар суггарылгаже кирип турар.

Сумулар Советтери колхозтарда тараанын чайгы ажаалганын чоруп турарын дугайында айтырыгын бодунун хуралдарынга чугаалажып, илерези четпестерин узуткаар хемчеглерин ап, ундурген шийтирини кууселдизи дээш демиселди чорудар ужурлуг.

Ам уеде тараанын суггарылганын колхозтар даргаларында болгаш хову бригадаларын бригадирлеринден хынавайн турарында кайы-даа колхозтарда четпестер бар болуп турар. Колхозтарда суггарылганы тодаргай планы чок, суггарылганын тускай өлүктөрүн буга-сумунар аайы-биле үзүп тургуспаан, сугга-

Кол айтирыг болза, сугну чөп ажыглаары, суггарылганын шынарын экижидери болур. Районун кедээ ажил-агый килдизи, оң агрономнары колхозтарнын суггарылга бригадаларын ажилын ургулчу харагалдап, техниктиг дузаламчыны көргүзөр хулээлгелиг.

Ам уеде тараанын суггарылганын колхозтар даргаларында болгаш хову бригадаларын бригадирлеринден хынавайн турарында кайы-даа колхозтарда четпестер бар болуп турар. Колхозтарда суггарылганы тодаргай планы чок, суггарылганын тускай өлүктөрүн буга-сумунар аайы-биле үзүп тургуспаан, сугга-

Оон ынай тараанын чашпан, сигенин аштаар ажилды амдыгааштан эгелээри чугула. Тарааны малга чирти, чаза бастыгар чоруктарын болдурбас болгаш бо дугайында тараа каларчыларынын харысалганын бедидер. Ынчаангаш, сумулар Советтери колхозтарнын тарааларын камгаланын шынгырадыр дугайында айтырыгы база чорудар ужурлуг.

Каа-Хем районда чер андарылгазы

САРЫГ-СЕП. (Телефон-биле). Каа-Хем районун колхозтарында чайгы чер андарылгазынын чоруп турары кошкак. «Большевик», «Ленинчи орук» болгаш Ворошилов аттыг колхозтар июнь айнын эгезинге чедип чайгы чер андарылгазынын планын 50-ден 78 хуу чедип куусеткилеп алган. А. «Тинлетге», «Сталинчы орук» болгаш «Октябрь 30 чыл ою» колхозтар чер андарылгазынын планын чүтле 16-дан 25 хууга чедип куусеткен.

дуг багай чоруп турарынын кол чылдагааны болза, ол колхозтарда трактор бригадаларында куш-ажылдын сагылга-чуруму кончуг кошкак болгаш колхозтарнын хову бригадалары-биле трактор бригадаларынын аразында ажил-ишчи харысыла кончуг кошкак.

Чайгы чер андарылгазынын мын-

С. СОСКУР-ООЛ.

Социализм чуртунун культуразы

Совет эрге-чагырганын чылдарында бистин чуртувуска ханы культурулу революция болуп эрткен. Миллион-миллион кижилерин бижик билбес чорун шагда-ла узуткатынган, уругларын бүгү-ниини ыяваыла эге өөредилгези шагда-ла боттанган, ол дугайын эш Сталин культуру революциянын херээне шийтирилг базым болуп деп харахтерлээр.

ССРЭ-де чүгле уруглар өөренип турар эвес, хоорай, кедээниң миллион-миллион ажил-ишчилери янзы-бүрү курстарын, школарын, техникумнарнын, институттарнын калбак четкизинде база хаара туттулган. Топ Статистика Эргелелинин медээзин эзугаар алырга, өөредилгенин бүгү хевирлеринге эрткен чылын өөренип турганынын саны 57 миллион кижиче чедип турар.

«Нью-Йорк таймс» деп солунун бадтыкап турарын эзугаар алырга, кедээ школар моон мурнунда чурттун бүгү төгүзүгүн иштинде кажан-даа туруп көрбээн эн-не чавы деннеде туруп турар. «Кедээ школарын хей-хей өөреникчилери, чартык чамды урелип бузулган оран-саваларда, гаражтарда, складтарда, хурээлерин подвалларында, харын-даа мал кажаларында өөренип турарлар» деп ол солун бижип турар.

Дайын сөөлүндеги баштайгы беш чылдын уезинде совет улус дайын чедирген хоразын дүрген узуткап, школарын четкизин улам хөгжүдери болгаш оларнын өөреникчилерин санын көвүдери чедип алган. Эге, чеди чыл болгаш ортумак школарда, техникумнарда болгаш еске-даа ортумак өөредилге черлеринде өөреникчилерин саны беш чылдын ишинде миллион кижиге көвүдэни болгаш 1950 чылда 37 миллион кижиче четкенин чугаадаарга-ла четчир.

Социал-культураның хемчеглеринге канчаар-даа аажок хей түнүгү акша-хөрөнгилерин күрүнден ундурга турар чорук, совет культураның хөгжүлденин дугайында партия болгаш чазактын кайы хире улуг сагыш салып турарын тодаргай херечилеп турар. Чүгле дайын сөөлүндеги беш чылдын баштайгы чылдарында бешин ССРЭ-ниң күрүне бюджетинде ол сорулгаларга 524,5 миллиард рубльди, оң иштинде улус чырыдышыкына 258,9 миллиард рубльди ундурп берген. 1952 чылдын күрүне бюджетинде 60 миллиард рубльди чырыдышыкына төзөвилеп турар.

Уолл-стриттин сан-хөө магнатынын кулданышыкынын дүшкөн Европанын маршаллчтык чурттарында улус өөредилгенин херээ база-ла шак ындыг байдалда туруп турар. Чижээлээрге, Англияда чаа школарын тудуу барык мырнай соксаан, ынчаарга бар турар школарын 80-ден эвээш хуузу амгы педагогтук негелдеге шуутла дүшпейн турар. Школарын чүс-чүс бажыннары уругларын айык чок турар чоруунга кыжанышкын болур «кара данзылар» деп адаар данзыларда санатынып турар.

Улус өөредилгенин хөгжүдери херээне 1951 чыл чаа-чаа чедишкенин берген. Чыл дүргүзүндө чеди чыл болгаш ортумак школарын саны барык 5 мунга көвүдээ. Ол школарын 5-10 класстарына өөреникчилерин саны 2,5 миллион кижиге ескен.

Култураның болгаш улус чырыдышыкынын хөгжүлденин бистин социалист күрүневисте тургустууганы ышкаш, шак ындыг байдалдар делегейин еске чангыс-даа чуртунда чок болгаш туруп-даа шыдавас.

Франциянын школары база-ла чаржынчк байдалда. Оларнын херелдеринге мырнай-ла чөгөнгич акша-хөрөнгени ундурп турар хирезинде, Вьетнамда империалист дуйгыга эмге-тикчок хей хөрөнгилерин чарыгданп турар. 100 ажыг чаа школарын тудуунга четкип болур хире түн хун-бүрүде ол дайынга чарыгдатынып турар.

Моон-биле чергелештир совет школарын ажилы шынар талазы-биле база экижип турар. Бистин Төрөөн чуртувустун анык салгакчылары ханы, быжыг билгилерин ап турар болгаш Ленин-Сталиннын партиянын идеяларын кижизитинип турар.

Капитализмнын культуразы эн-не ужуур-дүрүм чок хевирлерин бодунче улам улугу-биле сийиктирип турар. Ол култура ажилчы массаларны мегелээринче, оларнын медреселин хораннаарынче угланган. Буржуазтыг культураны кризистиг байдалын тодаргай чижээне АКШ-та улус өөредилгенин чаржынчк байдалын кирип болур. Америк ча-

Социалист культураның чектелешкенин чайынчак көргүзүү бола, специалистер белеткээриниң масштабы чыл келген тумдун-на өзүп турарында болур. Партия болгаш чазак дээди школарын эде тургу-

зар дээш, дээди өөредилгенин системасы сан-даа, шынар-даа талазы-биле шапкын өзүп, улус ажил-агыйнын негелдерин хандырган тургун дээш эвээш эвес күштерин, акша-хөрөнгилерин олче салып келген. Оон түнелинде ССРЭ-ге кыска хуусаанын иштинде совет интеллигенциянын хей сангы кадрлары белеткенин.

Ол чаа улусчу, социалист интеллигенциянын төрүтүнгени бистин чуртувуска болган культуру революциянын база бир эн-не түнелдеринин бирээзи болур деп, эш Сталин партиянын XVIII съездинде кылган бодунун төөгүлүг илеткенин чугаалаан.

сөөлүндеги беш чылдарын иштинде чурт дээди эртемниг 625 муң специалистерин болгаш тускай ортумак эртемниг 1278 специалистерин алган.

Дайын сөөлүндеги чылдарда дээди болгаш ортумак тускай эртемниг анык специалистерин белеткелди дайын мурнундагызынга болзаарга, улам улуг хемчээл-биле калбарган. Дээди өөредилге черлерин саны ескен. Кишинёвта, Сталинабадта, Ашхабадта, Фрунзеде болгаш Ужгородта университеттер тургустунгулаан. Чуртун янзы-бүрү районларында техниканың, башкынын болгаш медицинанын он-он чаа дээди өөредилге черлери боттарынын ажил-чорудулганын эгелээ.

1951 чылда дээди өөредилге черлерин болгаш техникумнарны база 463 муң кижиче доозуп уген. Бо сан болза, Европаның бүгү капиталист чурттарын катый алгыра, оларнын доозуп уген специалистерин санындан дыка хей катап ажил турар. Ынчаарга ССРЭ-ниң улус ажил-агыйында ажилдап турар дээди ийикпе ортумак эртемниг специалистеринин нинти саны 1951 чылда 5 миллион кижиче чедип ескен.

ССРЭ-де ам 887 дээди өөредилге черлери санатынып турар болгаш бо чылдын оларга 1.416 муң студенттер болгаш еске-даа тускай өөредилге черлеринде (бот-өөредилгени кириштиришпаан) өөренип турарларын саны 1441 муң кижиче чедип турар.

Совет дээди школа дайын сөөлүндеги уеде специалистери белеткээрин шынарын бедидер талазы-биле дыка улуг чедишкенин чедип шыдаан. Анаа баштайгы ээлчегде идеолоттук айтырылганын талазы-биле ВКП(б) ТК-нын төөгүлүг шийтирилери, эртемниң эн чугула адырларын талазы-биле чогаадыкчы дискуссиялар болгаш эн илаңгыя эш Сталиннын «Марксизм болгаш дыл эртемниң айтырылары» деп генийиг ажылы улуу-биле дузалаан.

Дээди өөредилге черлерин болгаш техникумнарны доозуп унуп турар анык специалистерин саны чыл келген тумдун көвүдөп турар. Дайын

Дээди школарын тудуу бүгү чуртта калбарган. Бидыг болза-даа эң улуг, эң кайгамчыктыг тудуг болза, М. В. Ломоносов аттыг Москва-нын күрүне университетинин бедик тудуу болур. Эртемниң ол канчаар-даа аажок улуг ордузунун тудуун эш Сталинниң инициативы-биле Ленин дагыларында тудуп турар. Удавас ол тудуг ажыгдалга кирер.

ИЙИ ЧИЖЕК, ИЙИ ТҮҢНЕЛ

Коммунист нийтлелдн келр үедг идгелдг тургузукчулар — чаш салгалчыларнч бгү талаг кжжидилгези, оларн долу үелдг, эртем-билдлг хамаатылар болду- рары — амгы Сталинч эпоханч хамыкчн чугула сорулгаларынч бирээси.

Ол улуг харысалгалыг сорулган партиа болгаш чазак хамыкчн мурнунда совет школаныч, ооч башкыларынч мурнунга чиди-биле тургускан дээрн билдингир. Бндыг болза-даа, ооч чединшкнн шиттирелнн школз болгаш ооч башкылары хөй-нитинч боттуг дудамчызын албайн чыда, чааскаан күн чедип шыдаас. Анаа чүнү- даа мурнунда ада-иелернн илп-кейлг дегмичези, школа-биле ада-иелернн аразынга тудуш харыл- заа, дем-катыжышкыннч чогаа- дыкчы ажил чугула негетинер.

Бистин школаларыстың чамдык ада-иелери ол хундудг сорулган эки билнп, багай эвс күсүдлп тур- рар. А чамдык ада-иелер уругларн кижиздер талазы-биле боттарыны харысалгазын шуут уттуп, школа- чыларн кижиздеринн айтырынч чүглешканын, башкыларынч хер- рээ кылдыр көрүп, оларнч хүлээ- гези чүкүйне-ле уругларн школже үдеп кааш, сагыш амыр олура кыш- таар кылдыр билнп турар таварыл- галар хөй.

Школачыларнч кижизидилгезин- ге, ада-иелернч бот-боттарынга уурланышкак шак ындг ийн ха- маарылгазын Сүт-Хөл районнч «Сталинчы орук» колхозта ада-иелернч чижээден көрүп болур. Бир чүүлүндө колхозчу М. Арган-оол. Школага ооч үш уруу өренип кыш- таан. Өөредилге эгелээден бээр- ле эш Арган-оол школачы уруглары- ныч өөредилгезингешын хайгаарал- ды тургузуп, оларнч кичээлдэр, дыштаныр шактарыныч режимнн ылап сагыдып, өг-бүдөгешын кижизидилгезин дугайында башкылар- ныч арга-сүмезин үргүлчү ап, шко- ла-биле доктаамал харылзааны ту- дуп келген.

Ол ындг сагыш човангыр ажил- дың түннелинде эш Арган-оолдун үш уруу үжээлээ өөредилге чылын чүглө «5» демдектерлг доозуп, да-

раазыныч класстарынч отличниктер болуп шилчээнер. Ол ышкаш кол- хозчу Кужуу школачы уругларынч чединшкннч өөредилгези дээш оларга шыдамык дузалажып, шын хайгааралды боттандырып кел- гени-биле ооч үш уруу дараазыныч класстарынч база «4» болгаш «5» демдектерлг шилчээнер.

Ийн чүүлүндө ол-ла колхозтун кежигүнү, коммунист эш Чадаалай- ны ап көрээди. Бо өөредилге чылын- да школага ооч беш уруу өренип кыштаан. Школага беш уругуну хар- урга өөредир деп чүвө, бир тала- ында чединшкнн-дир, харын. Ын- чанмыжок уругларн өөредилгеге сан талазы-биле хаара тударындан аңгыда, оларга шын кижизидилгени, бедик шынарлыг өөредилгени бээрн дээш хүн-бүрүнүч доктаамал сагыш салышыкынн тургузары башкы болгаш ада-не бүрүзүнүн эң чугула хүлээлгези ол.

Ынчаарга коммунист эш Чадаа- лай ол хүлээлгени күсүдлп, школа- ла уругларынч канчаар өренип турарын хайгаарал, оларнч дугай- ында сагыш човаар хамаанчок, сол- дарым, уругларым каныг өренип тур ирги дээрзин, кышты өттүр бе- зин чадаарда чангыс-даа катап ай- тырып көрбөз. Уругларынч өөре- дилгезинге, сагылга-чурумунга ооч кандыг-даа саьдар чединшкннн көзүлбөй турар. Шынында Чадаа- лай болза, билг талазы-биле элзэн шыраак, чугаалапканды билбес чү- вези чок кижн. Школачы уруглары- ныч дугайында сагыш човаайн, оларнч өөредилгезинге дузалаш- пайн турарын, ооч анаа-ла тура- жок чоруунга шамназа чогуур.

Шак ындг харысалга чок чо- руктун уламындан Чадаалайныч уруглары үргүлчү багай өренип, оларнч чамдыктары бир класска 2—3 чыл чедир катап өренип кел- ген. Бо өөредилге чылынч түн- нелинде ооч уругларынч дөртү ол- ла класстарында хевээр арткан. А чүглө чангыс дараазыныч кла- зычк арай боорда шилчээн.

Школаныч башкылар коллективн бо талазы-биле буруулуг болуру база чугаажок. Бндыг болза-даа, ук өреникчилернч өөредилгези-

нин шынарын бедидер, өске өөрүнүч деннелинге чедирер, ынчангаш да- раазыныч класстарынч шилчидер дээш башкыларынч талазындан бүгү-ле болдунар аргаларнч хергел- эй келген. Коммунист Чадаалай- ныч уругларынч чүглө өөредилге- зи багай эвс, харын сагылга-чуру- му база тергин четпес болуп турар. «Уругларынч сагылга-чуруму четпес-тир, ону чидирер дугайында ада-не шугуму-биле дузалажып кө- рүнер» деп, эш Чадаалайга баш- кылар дилег тургузарга, чүүлзүнүч көөрүнүч улуу, харын удурланып болчукаар хөй бар.

Ооч бир барымдаазы: дөрткү класста өренип турар огулуну чү- руму багай болган учурунда, ону чугаалажыры-биле эш Чадаалайныч эртен кыжын башкылар чөвүд- линге чалаарга, келирин келгеш, «Өреникчи кижн чурум үрөп каар- га, ада-иезинге хемчег көргүзөр ужур каяа турган чүвөл?! — дээш тоо-даа бодавайн, хары-уржок үнө халааш, салып чана берген чүүл бар. Бо дээрге чүглө коммунист эвс, харын кежигүн эвс-даа совет ада-не бүрүзүнүч бодалынга дүүш- пез, аксынга эптешпес чугаа болу- ру кымга-даа билдингир.

Ол ышкаш, О. Лопсандааштын ийн уруу база өренип кыштаан. Оларнч өөредилгезинн шынарын бедидер дээш школаныч талазын- дан бүгү хемчеглерин ап чорутса- даа, ада-ие чогуур дегмичени көргүспейн барганы-биле үстүндө ийн өреникчинч кайызы-даа база- ла ол класстарынга катап өренири- биле арткан.

Мынчангаш школачы уруглары- ныч чединшкннч өөредилгези, чөп кижизидилгези дээш кым кижн са- гыш салып турар болдур, ооч уруг- лары чединшкннч өренип шы- даар, а кым кижн сагыш салбайн, хамаанчок кылдыр көрүп турар болдур, ооч уруглары четпес өре- нип, бир класска катап олурап ужурга таваргыч турарын үстүндө деннээ ийн чижек, ийн түнчел то- даргай көргүзүп турар-дыр.

М. ДАДАР-ООЛ.

Сүт-Хөл районнч Бора-Тайга че- ди чыл школанынч башкызы.

Бистин областың чурттакчы чоннарын совет медицинанын мергежилдг ажилдакчылары хандырып турар. Бүгү-ле районнар, сумулар колхозтар, суурлар төптөрнн шугузууда эмнелге салбырлары тургустунган ажилдап турар. Олар чоннч ортузунга санитар чырыдышыкыннч тайылбыр-массалыг ажилдарын чору- дуп турар.

Чөөч-Хемчик районнч Хорум-Дагда эмнелге салбыры болза, бо ышкаш ажилдарынч чорударынч талазы-биле мурнакчы болуп турар. Анаа ай сапында-ла санитар-чырыдышыкнн хуудустары үнүп турар болгаш чүүл-бүрү темаларга беседалар үргүлчү эрттип турар.

Чурукта: эмнелге салбырынч эргелекчи Э. И. Герасимова (оң талазында) аарыг кижиге эмни белеткеп тур.

Чуруу А. Ермолаевтин.

Колхозчу күш-культуржуларынч область маргылдаазынга уткуштур

Бо чылдың июль айда Кызыл хоорайга чик атлетика талазы- биле колхозчуларынч бир дугаар область маргылдаазы болуп эрттер. Бо маргылдаанын чугула ужур-ду- залын билбешаан, Кызыл район- нуч «Черби» болгаш Чкалов аттыг колхозтарынч күш-культура кол- лективтери белеткел ажилдарын че- диншкннч чорудуп эгелзэн. Бо колхозтарда спорттун чайгы хевир- леринн секцияларын тургузуп, кол- хозчу спортсменнерин белеткел ше- нделерин күштедирип чорудуп турарлар. Эштер Камаа («Черби» колхозта) болгаш Кузнецова (Ча- лов аттыг колхозта) оларнч удур- туп турары чик атлетиканын, хол бөмбүүнүч болгаш спорттун өске- даа хевирлеринн секциялары багай эвс ажилдап турарлар.

Бо колхозтарынч күш-культура коллективтери бот-боттарыныч ара- зынга маргылдааларын үргүлчү кы- лып, эш-уузуунуң ужуражышкын- нарын эртиринп турар болгаш ол маргылдаалар оларнч ажилдарынга улуу-биле дузалап турар. Чоокта чаа ол колхозтарынч күш-культу- жулары хол бөмбүүнүч талазы-биле ужуражышкыннч кылып эрттир- гешер. Ооч тийлекчи «Черби» колхозта спорттун «Колхозчу» деп эки-тура нийтилеринч кудуку кол- лективинч спортсменнери болган.

Комсомолдун область комитеди, облукүсөком область маргылдаазынч организастап эртиреринге белеткел ажилдарынч улуг чугулазын бир- ымдалааш, оларнч киржикчиле- рин улам массалыг болдулары-биле ВЛКСМ райкомнарынч болгаш райкүсөкомнарынч мурнунга шит- тирилгил сорулганын салган. А колхоз- чу аныктарынч болгаш черле ке- дээни ажил-ишчилеринн чик ат- летика талазы-биле колхозтарынч күш-культура коллективтеринн маргылдаазын июнынч бир ду- гар чартында, а ооч соонда рай- оннар төптөрннч организастыг эр- тирерин айткан.

Мынчангаш районнарынч область маргылдаазынга киржир команда- ларын шилп албышаан, ооч белет- кел шенделерин таарымчалыг ор- ганизастары чугула. Бо бүгүнч спорттун «Колхозчу» деп эки-тура нийтилеринч тус-тус активтеринн болгаш күш-культура, спорт херэ- ниң район, хоорай комитеттериннч иденкейлг киржилгези-биле, ол ышкаш партиа, совет, комсомол ор- ганизацияларыннч ол чугула ажил- ды оперативтиг удуртканынч эзу- луг кады ажилдажыканынч түн- нелинде чедип ап болур.

И. ПУТИНЦЕВ.

«Колхозчу» деп эки-тура спорт нийтилеринч белеткел чөвүдлениң даргазы.

РЕДАКЦИЯГА ЧАГААЛАР

Хагдынчак кызыл өг

Чаа-Хөл районнч Кара-Тал су- музунда улгаттыр катышкан «Тин- лелге» колхозка кызыл өгнү бо чылдың март айда тургускан. Тур- гускан хүнүндө эгелээш кызыл өг мынчага чедир чангыс-даа катап ажилдаваан.

Ынчангаш ол бодунуң мурнунда салган сорулгазын багай күсүдлп, ылангыя чоннч ортузунга культу- ра-массалыг болгаш полит-кижи зидилгелиг ажилды кылбайн кел- ген. Кызыл өг бодунуң шугуму-биле көдээ лекция бөлүн организаста- ваан болгаш чоннч ортузунга лек- цияларн, беседаларн мырынай кылбаан.

Кызыл өгнүң эргелекчи эш Дан- зын бодунуң оонашкан ажылын ак- сеткилдг эвс күсүдлп, чүглө ай санында халас шалың алырынга өйлөжип турары, ооч шынч эвс мөзү-шынарын көргүзүп турар.

Ынчаарга колхозтун баштаар че- ри, ында партиа, комсомолдун эге организастары ук кызыл өгнүң ажылын сегидип алып дугайында боттук хемчеглерин албай келгени база канчап-даа таарышпас. Кызыл өгнү амгы хагдынчак байдалдан ужулгаш, ооч ажылын сегидер дугайында хамаарышкан организация- лардан дары хемчег алып болза чогуур.

К. МАДАР-ООЛ.

Ажыглал чок электри станциязы

Эрзин районнч төвүнге электри станциязы 1949 чылда-ла тургустун- ган. Ол станция бо аразында чер- ле доктаамал ажилдап көрбөз. Баш- тайгы каш айларда ажилдааш-ла турупкан. Ооч сөөлүндө катап база ажилдап эгелзэн, удаткан чок база- ла турупкан. Электри станциязынч доктаамал ажилдавын турарынч чылдаганы болза, станцияны ажил- дадып билр кадрларн тып тургус- панындан болгаш ону ажилдадыр кывар, чаар материалдарын өй-шаан- да чедип албай турарындан болуп келген.

Бо чылдың кыжынында станция- даа ажилдап-ла эгелзэн. Суурнч чурттакчылары дык өөрзөннөр, олар «ам черле станцияны туруп албас боор» деп идгеп турганнар. Апрель ай орту кирип чорда станция база ажилдавын барган.

Станцияны суурнун чурттакчы чо- нунга, албан черлеринге чырыкты доктаамал берип турар кылдыр ажилдадыр, ону ажилдадырда мер- гежилдг кадрлар-биле хандылары районнч ажилчы чоннарынч депу- таттар Советиннч күсөкчи комите- динден негетиндп турар.

ЧАЯНХОО,

Эрзин районнч Сары-Булуң суур.

Төрзөн малдан хөй төлдү алган

Төрүүр малдарн шагынч кабы- даа үелеринде доктаамал эки бай- далга тургузуп, ажаалга, хемгерил- гезин экижидер, оларнч чөп ажыл- лар, зооветеринария негеделерин сагып күсүдери болгаш эдержилге- ни эки организастаар хемчеглери ан тургаш, малдыч ийстеп төрүү- рүн көвүдөдип, чаш малды артыкка ап болурунч аргалары барын дур- жулгалыг малчынар көргүзүп тур- рар.

Ооч чижээн Чөөн-Хемчик район- нун колхозтарынч мурнакчы мал- чынары көрүзүп турар. «Больше- вич» колхозтун хойжузу коммунист эш Х. Сангыспаа төрүүр 172 хойдан

179 хураган алган. Олар шупту кара- куль уксаалыг хураганнар болган. Өшүк кадарчызы эш Эдер-оол ирей 251 өшкүнү ажаап кыштаан. Ооч иштинде төрүүр 162 өшкүндө 60 казын 177 анай алган, азы 9 өшкү ийстээн, 3 өшкү 3—3 анай төрзөн. Оларнч шуптузун мейди дорукту- руп турар.

Сталин аттыг колхозтун хойжузу херзэен эш Д. Долчанай эртен чылда бодунга быжыгалаан төрүүр хойлардан каракуль хураганнарын пландан дык ажыр камгалап өс- түрүш, чыл төнчүзүндө немелде тө- лөвирге 4 хураганнч болгаш акша шаңналын алган. Ооч бо чылын

ажаап турар 300 санныг хою апрельден бээр төрүп эгелзэн. Ам төрзөн 225 хойдан 247 хураганнч ал- ган, ооч иштинде 22 хой ийстээн.

Малдыч ажаалгазын, хемгерилге- зин, одарладышыкыннч экижидип тургаш, кадык, семис шыраак кыл- дыр азыраар болза, кадарчы бүрү- зү төрүүр малдан дык хөй артык чаш төлдү ап болурунч чижээш мурнакчы малчынар тодаргай көр- гүзүп турар-дыр. Бо болза, нитин- нин малынч баш санын өстүрери- нн күрүнө планын күсүдериинге болгаш малдыч продуктулуун бед- леринге улуг ужур-дузалыг.

И. КОҢГАР.

Маршаллчыктан чурттарынч дээди школалары база-ла крзистинч болгаш буурап дүжүүшкүнүнч бай- далында туруп турар.

Бистин культуравыстың көдүр- лүшкүнү бодунуң тодаргай илер- гейлээшкннч эртемнч болгаш тех- никаның чединшкннчериинд тып турар. Совет чурт болза, ооч револю- ция чаңчылары болгаш эзу-чуру- му-биле, база бодалдыч үзээргей болгаш доктаашкыннч чоруунга удур демисели-биле эртемнч че- чектелишкннчине хамыктынч таар- ымчалыг байдалды тургузуп турар деп эш Сталин айттып турар.

Совет боттук амьдырал эш Сталин- ныч өстөрениң кайгамчыктыг ба- дыктаашкыннч болур. ССРЭ-де эр- тем болза, кижн нийтилеринч бүгү төөгүзүнүч иштинде ооч каян-даа ойнап көрбөзүн шак ындг хүндү- лүг ролду бодунда шынгээдиңи- турар. Эш Сталиннч чугаалааны- биле алырга, совет социалистг эртем болза, бодун улустан дуглатынас, а эки-туралыг болгаш күзээдиңи- биле улуска бараан болурунга, боду- нун чаагай ажилдышкыннарын анаа дамчыдып бээринге белен болуп турар эртем апарган. Улустун эрге-ажыктарындан аңгыда ооч өске эрге-ажыктар ол эртемде чок.

Бисте эртем-шынчилел институт- тарынч четкиниң хемчээл чокка көвүдзөн, совет эртемденнеринч кадрлары өскөн. Эш Сталин 1946 чылда-ла сонгукчуларынч хуралынга чүвө чугаалап тургаш, бистинч Төрзөн чуртувустун чоокку үдеги хөж- жүдезининч планын характерлеви- шаан, кандыг-даа хевиринч эртем- шынчилел институттарынч тудуун- че онза кичээнгейн көрүндүргөн турарын айткан.

«Бир эвс бистин эртемденнери- виче чогуур дузаламчыны көргү- зер болзувусса, олар чоокку үезин

иштинде дашыкты чурттарда эртем- ний чединшкннчериң чүглө чедип шыдаар эвс, харын ажып эрттер апар дээрзинге дадалгалыаңи тур мен» — деп эш Сталин чугаалаан.

Совет эртемденер эш Сталинныч ол айтышыкыннч чединшкннчнн-биле күсүдлп турарлар. Дайын сөөлүндө чылдарда ССРЭ-ге эртем- ний болгаш техниканың янзы-бүрү адырларынч талазы-биле улуу- улуг ажилдышкын, чогаадылгалар- ны кылган. Дайын сөөлүндө беш чылдын дургузунда чуртун эртем- шынчилел албан черлериннч четки- нч 1940 чыл-биле дөмөйлээрге, бү- дүн чартык катап, а эртем ажил- дакчыларыннч саны ийн катап кө- вүдзөн.

Бисте эртемннч аныяк кадрлар- ны белеткел калбак хемчээлдг организастатынган. Бир эвс дайын мурнунда аспирантыларн 678 эр- тем албан-черлеринге болгаш дээди өөредилге черлеринге белет- кеп турган болзувусса, ол ажилды ам 1100 ажыг эртемннч болгаш дээди өөредилгениң черлери чорудуп турар. 1951 чылда аспирантылар- нын саны 24 муң кижн ажып тур- ган.

Совет эртем, техниканың депшил- гезиннч дугайын эртемннч болгаш техниканың, литератураның болгаш уран-чүүлдүң талазы-биле шыг- лангай ажилдар, чогаадылгалар болгаш чединшкннчери дээш чазак- тан чыл бүрүдө Сталинчы шаңнал- дарын тысып турар чорук хереч- леп турар. Дайын сөөлүндө беш чылдарынч дургузунда Сталинчы шаңналдың лауреаттары деп атта- рын алды чартык муң ажыг кижиге тыпкан. 1951—1952 чылдарда ол бедик атты 4469 эртемденнерге, инженерлерге, агрономнарга, литера- тураның болгаш уран-чүүлдүн ажилдакчыларынга, ажилчынарга

болгаш көдээ ажил-агыйнынч мур- накчыларынга база тыпкан.

Дайын сөөлүндө чылдарынч кайгамчыктыг болушкуну — эртем болгаш бүүдүргө ажилдакчылары- нынч аразынга чогаадыкчы кады ажилдажылга дээш калбаа-биле дегерзэн патриоттук шимчээшкн болур. Дээди өөредилге черлериннч коллективтери бүүдүргө дуза- ламчыны көргүзөр талазы-биле ажилга иденкейлг киришкен болгаш бистинч чуртувустун муон сон- гааргы техниктиг депшилгезиннч херзэнге улуг салышыкыннч киригеш- нер. Өске талазында эртем болгаш бүүдүргө ажилдакчыларынынч ара- зынга чогаадыкчы кады ажилда- жылга үлетпурде стажановчуларынч болгаш социалистг көдээ ажил- агыйда мурнакчыларынч дуржулга- зы-биле эртемденнерин байыдып, эртем-шынчиледдиг ажил-чорудуу- гига дриг агышыкыннч кирип ту- рар болгаш дээди өөредилге черле- ринге өөредилге чорудулганынч муон сонгаар экижидеринге дузалап ту- рар.

Ол кады ажилдажылганың мас- табтарынч дугайы чүглө күрүнө университеттериннч эртемденнерин- ден үлетпурге 500 ажыг практиктг ажилдарн күсүдлп бергени-биле, янзы-бүрү материалдарынч чиг-эт- тин, чартык фабрикаттарынч бол- гаш өске-даа чүүлдеринч талазы- биле 10 муң ажыг анализтерин, шынчилелди чорутканы-биле тайыл- бырлатынып турар. Бүүдүргө ажилдакчыларынга технология ай- тырылганынч талазы-биле 15 муң ажыг консультацияларн кылып берген, чаа техниканың, миңуринчи биология эртемннч чединшкн- нериннч дугайында он-он муң лек- цияларн болгаш илеткелдерин ном- чаан.

Канчаар-даа аажок улуг, суг кү- жү-биле ажилдаар электри стан- цияларынч болгаш каналдарынч

Дээди школада өөредилгениң шы- нарын муон сонгаар экижидеринге, студентилеринч нийти теоретиктиг белеткелдин күштедилер талазы-биле эртем-шынчилел ажилын хөж- жүдөр болгаш өске-даа ап чорудуп турар хемчеглер дузалап турар. Бндыг болза-даа, дээди школалар ажилдакчыларынч кол кичээнгей- ин нийти эртемннч башкылаашкыннч экижидер, бистинч кадрла- рынчыннч шын идеологтук белетке- линнч болгаш политиктиг дадык- шылгазынч херзэне угландырып келген болгаш муон сонгаар-даа уг- ландыраар.

«...Эртемннч бүгү адырларында большевиктер ыявалда билген тур- за чогуур бир адыр бар,— ол болза, нийтилел дугайында, нийтилел хөж- жүдезиннч хойлуларыннч дугайы- ында, пролетар революциязыннч, со- циалистг тургузуушкунунч хөжүд- дезиннч хойлуларыннч, коммунизм тинделгезиннч дугайында марксиз- мч-лениннч эртем болур» деп, эш Сталин өөредип турар (И. В. Сталин. «Лениннннч айтыр- галары», 11-ги үндүрүлгези, арын 598).

Дайын сөөлүндө чылдарда дээди школаларынч ажил-чоруду- лгазынч түннелин үндүрбүшкөн, партиа болгаш чазактын, эш Сталиннч сагыш салышыкыннч ачызында ССРЭ-де дээди өөре- дилге көдүрүлүшкүндө туруп турар, бистинч Төрзөн чуртувус аныяк совет интеллигенциянынч чаа-чаа хөй са- ныг кадрларн кижиздер талазы- биле кайгамчыктыг чединшкннчери чедип алган деп чоргаарал-биле чу- гаалап болур бис.

Дайын сөөлүндө үеде капита- листиг чурттарынч, хамыктынч мур- нунда кол империалистг чурт — Американың дээди школалары мы- рынай өске орук-биле чоруп турар. АКШ-тынч амьдыралыннч бүгү та- лаларын хөмө алган реакциянынч калчаалыг тояалары бүгү депшилге-

лиг болгаш демократтыг кижн- лерин ужур-дуржогу-биле испеп-сү- рүп турар чорун, делегейинч чаа дайыннынч кыпсышыкыннч аме- рик монополистернч калчаалыг бе- леткелди, агрессиянынч ажык үүлгө- дингези шилчилге болза, боттарынынч сандаралдыкчы саьдар-халдавырын ол чурттуң дээди школаларынга база чедирин турар.

Дээди өөредилге черлеринге чаа хүлээп ап турарларынч саны чыл келген тудум-на кызырып турар. Харын-даа өш-биле эвээжеткен тускай сан медээлер-биле алырга бе- зин 1950 чылда бүгү америк дээди өөредилге черлериннч 1-ги курста- рынга студентилер хүлээп алышы- каны 1946 чыл-биле дөмөйлээрге, 25 ажыг хуу кызырылганындан- на илден, 1951 чылда америк студен- тилеринч саны он-даа улам кызы- рылганы-биле демдегелтинген.

АКШ-тынч чагырыкчы ээлери дээди өөредилге черлерин кыдындын кыра фашистчидер болгаш милита- ризастаар чорукту боттандыраарн, оларнч улуг капитал-биле улам сыр- ый холбаштыраарн болгаш школа- лардан бүгү депшилгелиг кижн- лерин сывырып үндүрерин оралда- жып турар.

АКШ-тынч университеттеринче реакциянынч шавар халдаашкыннч дээди эртемннч бүгү системазын милитаризастаары-биле болгаш ону капиталдык магнустарыннч негел- делеринге шуут чагырткан турары- биле кызыгарлатынмайн турар. Ооч-биле кады университеттерден депшилгелиг эң дээр профессорлар- ны болгаш студентилерин «ашта- рылгалар» талазы-биле кампанияны база калбартып турар. АКШ-тынч дээди өөредилге черлеринде боттан- дырып турар өлүрүкчү чорукту фа- шистг Германиянынч университетте- ринге үүдгелдп турган өлүрүкчү чо- рук-биле шуут-ла денеп болур.

Генералдар Ким Ир Сеннің болгаш Пын Дэ-хуэйнің генерал Кларкка чагаазы

Француз ажилчы чоннарның маадырлыгы демиселинге деткимче кылдыр

Профвиеллердин Бүгү-делегей Федерациязының кыйгыры

Профвиеллердин Бүгү-делегей Федерациязының күүсекчи бюрозунун сессиязының ажытынганы

ВЕНА. Июнь 9-та Венага профвиеллердин Бүгү-делегей Федерациязының күүсекчи бюрозунун сессиязы ажытылган. Сессияда күүсекчи бюрунун кежигунеринден ангда Францияны, Италияны, Англияны, СССР-ни, Германияны, Австрияны, Алжирни, Аргентинаны, Мексиканы, Голландияны, Венгрияны, Польшаны, Румынияны, Грецияны, Филиппинаны, Куваны болгаш өске-даа чурттарын профвиеллердин организацияларынын төлээлекчилери киржип турар.

ПЕКИН (СЭТА). Сянхуа агентилдин Пхеньянда дамчыдып турар меделелинде чугаалап турары болза:

Кореяны Улустун армиязынын дээди командакчызы Ким Ир Сен болгаш кыдат улустун эки-турачыларынын командакчызы Пын Дэ-хуэй олар Катышкан Националь айткыч кешектиг күштеринин командакчызы Марк Кларкка моон адаанда чагааны май 9-та чорутканнар.

Туттурган шериглерни дедир эгиндерин дугайында айткыч амгы үеде Кореяга тайбычдылга дугайында чугаалажышкынарга дугуржулганы чедип алырынга моондактап турар карачангы айткыч ол болуп турар. Бүгү делегейинч улустарынын изин-биле күзеп турар чүүлү болур Кореяга тайбычдылганы чедип алыр төлөөде, ол айткыч сүмелешип тургаш шитпирлээр дээш ийи талаларнын төлээлери болдунар-ла чүүлдерин кылырлар дээрзинг бистер идеген турар бис. Туттурган шериглер чандыраарынын дугайында айткыч мердериин-биле чугаалажып көрүп тургаш шитпирлээр сорулга-биле ийи талаларнын төлээлери болза, ийи талаларнын эгинден шериглери керей дайынынга база катап киришпес болгаш боттарынын бажынарныч чагылааш, тайбы амыдыралын катап тургузар дээрин көрүп турар дугуржулганы чедип алганнар.

Ол чорукту чедип алыр дээш бистин таланын төлээлери болза, моон адаанда эи-не билдингир, эи-не шынчы саналдарын чагыс эвес удаа кирип турганнар: ийи талаларнын тутуп алган турары даштыкы чепсектиг күштеринин кижилерин шутузуу (Катышкан Националь чепсектиг күштеринин болгаш кыдат улустун эки-турачы күштеринин) ол талалар дедир эгилер ужурулг; ийи талаларнын тутуп алган турары керей чепсектиг күштеринин (Мурнуу Кореянын шериглери ийикле азы Кореяны Улус армиязынын) кижилери бир эвес уду таланын девискээрлеринде турар болза, оларны дедир эгилер; бир эвес ол-ла кижилер оон тутуруп турары талала чурттап турар черлиг болза, оларны тутуруп келген талазынче эвес, шуут-ла оон черинче эеп чорууну аяа чөпшээрчеп болур.

Бо саналдар болза, 1949 чылда үндүргөн, бүгү-нитинин чөпсүлүп хүлээп алганы Женева дугуржулганын долзуу-биле барымдалаан болуп турар. Бир эвес силернин талалар бистер ышкаш, Кореяга тайбычдылганы чедип алырынче изиг чүткүлдүг турган болза, туттурган шериглерни дедир эгиндерин дугайында айткыч шагда-ла бо саналдарга үндөйлөшүп, мердериин-биле шитпирлетине берген турар ийик. Ынчалза-даа, силернин талаларнын төлээлери болза, хүнүч чугаалажыр айткычын 4-кү чүүлүгө Женева дугуржулганын чөрүшкөк чорук болуп турар «туттурган кижилерин боттарынын эки-тура-биле»

лиш чок чорук» дээр ышкаш бистин туттурган шериглерини күш-биле тутуп тургузарынын дугайында боттарынын саналынга бисти коргудуп тургаш катыштырып алырын оралдажып турарлар. Ынчангаш тулчуу-куннар шөлдеринге чедип алдын-маан чүүлү конференция столунун артынга олургаш чедип ап шыдавас дээрзин силер билген турар ужурулг билер. Ам силернин төлээлери-ер болза, конференцияны бир талалардан үзүп тургаш бистерни кызыл-кызыл оралдажып турарлар. Ийи аңгы талаларнын аразынга тайбычдылга дугайында чугаалажышкынарга шынчы болгаш мердериин дугуржушкуну, чүгле мердериин чугаалажышкынарны болгаш сүмеледери кылып тургаш ам чедип ап болур дээрзин манга айтыр ужурулг бис. Мердериин көрүшкүндө, чугаалажышкынардан ойталаар чорук болгаш хуралдын бодундан безин ойталаар чорук база хурал орту кирип турда оон үзүп чоруштар чоруктар болза, барымдалардан, шынчы чоруктан кортканын херечилеп турар.

Бир эвес силернин талалар чугаалажышкынарны ындыг байдалына үзүп соксадарын күзеп турар чүве болза, ол дугайында силер ажы-биле меделгези, бодунарга бүгү харысалганы чүктээр ужурулг билер. Бир эвес силернин талалар кандыг-ла бир чажыт сорулга-биле Ыраккы Чөөн-Чүккө шыгына-раашкыныг чорукту тургузарын өжөгээр күзеп турар болза, бүгү делегейин тайбынга ынакшылгыг улустарынын талазында киленишкениге болгаш буруудадышкыныга таваржыр апарар силер.

Ынчангаш, чүгле бистин таланын туруштуг куженишкени болза, тайбычдылга дугайында чугаалажышкынарнын амгы үеде чедип уламчылар чоруун болдуруп турар. Кореяга тайбычдылга дугайында чугаалажышкынарда шитпирлетинмез болуп турар сөөлүгү айткычын шын болгаш мердериин шитпирлээрин дүргөн чедип алыр төлөөде, хуралды чогуур чурум-биле үргүчүлээр эргежок чууга деп моон мурундагызы ышкаш ынчаар сөнавышаан тур бис. Бир эвес силернин талалар тайбычдылга дугайында чугаалажышкынарны изин-биле күзеп турар болза, силернин төлээлериинин Панымын-чонда болуп турар хуралга келирин болгаш тайбычдылга дугайында чугаалажышкынарны кылып турар талаларнын бирээзи болганында, делегейин улустарынын мурунунга силерде оонажып турар эи шыгыны хүлээлгени күсседир дээр ол хуралдарын чогуур чурум өзү-гаар чорударын аларга дужаар апар ужурулг билер.

Силернин төлээлериин июнь 8 болгаш 9 хүнеринде Панымын-чонга хуралга баарыдан ойталавышаан турганы-биле тайбычдылга дугайында чугаалажышкынарнын чогуур корум-чурумун үрээнер. Силернин төлээлериин болза, шыгыны, туюлду болгаш өскер-

Бир эвес силернин талалар чугаалажышкынарны ындыг байдалына үзүп соксадарын күзеп турар чүве болза, ол дугайында силер ажы-биле меделгези, бодунарга бүгү харысалганы чүктээр ужурулг билер. Бир эвес силернин талалар кандыг-ла бир чажыт сорулга-биле Ыраккы Чөөн-Чүккө шыгына-раашкыныг чорукту тургузарын өжөгээр күзеп турар болза, бүгү делегейин тайбынга ынакшылгыг улустарынын талазында киленишкениге болгаш буруудадышкыныга таваржыр апарар силер.

Ынчангаш, чүгле бистин таланын туруштуг куженишкени болза, тайбычдылга дугайында чугаалажышкынарнын амгы үеде чедип уламчылар чоруун болдуруп турар. Кореяга тайбычдылга дугайында чугаалажышкынарда шитпирлетинмез болуп турар сөөлүгү айткычын шын болгаш мердериин шитпирлээрин дүргөн чедип алыр төлөөде, хуралды чогуур чурум-биле үргүчүлээр эргежок чууга деп моон мурундагызы ышкаш ынчаар сөнавышаан тур бис. Бир эвес силернин талалар тайбычдылга дугайында чугаалажышкынарны изин-биле күзеп турар болза, силернин төлээлериинин Панымын-чонда болуп турар хуралга келирин болгаш тайбычдылга дугайында чугаалажышкынарны кылып турар талаларнын бирээзи болганында, делегейин улустарынын мурунунга силерде оонажып турар эи шыгыны хүлээлгени күсседир дээр ол хуралдарын чогуур чурум өзү-гаар чорударын аларга дужаар апар ужурулг билер.

Ынчангаш, чүгле бистин таланын туруштуг куженишкени болза, тайбычдылга дугайында чугаалажышкынарнын амгы үеде чедип уламчылар чоруун болдуруп турар. Кореяга тайбычдылга дугайында чугаалажышкынарда шитпирлетинмез болуп турар сөөлүгү айткычын шын болгаш мердериин шитпирлээрин дүргөн чедип алыр төлөөде, хуралды чогуур чурум-биле үргүчүлээр эргежок чууга деп моон мурундагызы ышкаш ынчаар сөнавышаан тур бис. Бир эвес силернин талалар тайбычдылга дугайында чугаалажышкынарны изин-биле күзеп турар болза, силернин төлээлериинин Панымын-чонда болуп турар хуралга келирин болгаш тайбычдылга дугайында чугаалажышкынарны кылып турар талаларнын бирээзи болганында, делегейин улустарынын мурунунга силерде оонажып турар эи шыгыны хүлээлгени күсседир дээр ол хуралдарын чогуур чурум өзү-гаар чорударын аларга дужаар апар ужурулг билер.

КИМ ИР СЕН. Кореяны Улус армиязынын дээди командакчызы. ПЫН ДЭ-ХУЭЙ, кыдат улустун эки-турачыларынын командакчызы. 1952 чылдын июнь 9.

ВЕНА. Профвиеллердин Бүгү-делегей федерациязы Франциянын ажилчы чоннарынга кыйгырыг чоруткан. Профвиеллердин Бүгү-делегей федерациязы, янзы-бүрү чурттарын профвиеллерди болгаш бүгү делегейин ажилчыны ангызы француз ажилчы чоннарынын маадырлыгы демиселин болгаш демократтыг эргелерин камгалалым ханы эи-сеткил катыштырышкыны-биле хайгааран көрүп турар деп ол кыйгырыгда чугаалап турар.

Кайда-даа—заводтарда болгаш фабрикаларда, хоорайларда болгаш суурларда олар сеткил-сагыштыг катыштырышкынын илередип турарлар. Хуралдарга болгаш митингилерге пролетариаттын бүгү-делегей эи-сеткил катыштырышкынын күжү база катап көсүзү-биле илеретинип турар.

Франциянын ажилчын ангызынга болгаш күш-ажылдын алдарыг бүгү-нитти конфедерациязынга бүгү делегейин ажилчы чоннары байыр чедирип тур. Боттарынын чыскаалдары, митингилери болгаш хуралдары-биле олар француз ажилчы чоннарын деткип турарлар.

Талантыгы журналист Андрэ Стильди тутуп хоругдаанын соонда француз чазак болза, Францияны Коммунистиг партиязынын секретари, напсичи эжелеге уду француз нациянын демиселин бил эи эки организакчызы, 1934 чылда фашизмге уду демиселче чонуу сырыг катыштырар талазы-биле канчаар-даа аажок улуг үлени бүдүргөн киж болуп улуг патриот Жак Дюклоноу база кара-бажынап ап дитипкен.

Жак Дюклоноу, Андрэ Стильди болгаш өске-даа хоругдатырганнар.

Ажилчы чоннарнын хөделишкенин чаңгыс-эптиг чоруу дээш!

Франциянын бүгү-нитти күш-ажыл конфедерациязынын бюрозунун дындады

ПАРИЖ. «Юманите-диманш» солууну дындады турарын өзүгаар алырга, күш-ажылдын, Бүгү-нитти конфедерациязынын бюроу дындады парлап үндүргөн. «Профвиеллер» организацияларынын ажилдап турар черлерин полициянын үжөп чидип турар чоруу нитти профвиеллер шимчээшкенинге улуг кыжанышкыны болуп турар» деп ол дындадында демделген турар.

Профвиеллердин хосталгези дээш демиселге бүгү ажилчы чоннарын чаңгыс эптиг болур чоруун чедип алырын күш-ажылдын Бүгү-нитти конфедерациязынын бюроу

бүгү профорганизацияларга саналдаан. Оон-биле холбаштыр бюро болза, «Христиан ажилчы чоннарын француз конфедерациязынын Сен-Фонс хоорайда «Рон-Пулэик» заводта профвиеллер секциязынын инициативазынга байыр чедирип турар». Ол секция күш-ажылды Бүгү-нитти конфедерациязынын активчилерин тутуп хоругдаанынга удурлапп турган.

Боттарынын эргелери дээш демиселди күштелдиреринче ажилчы чоннарын бюро кыйгырган.

Тайбынның Бүгү-делегей Чөвүлелинин болгаш чамдык чурттарын хөй-нитти ажылдакчыларынын меделгели

ПРАГА. Тайбынның Бүгү-делегей Чөвүлелинин Бюроу болгаш янзы-бүрү чурттарын хөй-нитти ажылдакчылары меделгел парлап үндүргөн, ында чугаалап турары болза:

Тайбын талалакчыларынын Францияда шимчээшкенин Националь чөвүлелинге уду апаруу хемчеглер, ол ышкаш Францияда тайбын дээш шимчээшкенинге уду өске-даа калдыг-дошкун хемчеглер бистин сеткил-сагыжыкты ханызы-биле дүвүртеккен.

Француз улустун тайбынче чүткүлдүң өзүлүг илередикчилеринин үнү боогдар деп оралдажышкыны делегейин улустарынын киленишкенин хайныктырган, чүге дээрге, ындыг чорук дайынның айымын улам күштелдирип турар. Делегейин дүшкүрүлүг байдалынын кошкарынга болгаш маргылдаалыг айткычтарын тайбын арга-биле шитпирлээринге шаптыктап турар

Ажыл төлевирин улгатырары дээш англи ажилчы чоннарнын демисели

ЛОНДОН. «Дейли уоркер» солуунуң болгаш Ассошэйшн Пресс агентиленин меделзин өзүгаар алырга болза, ийи англи профвиеллердин конференциязы ажыл төлевирин улгатырарын негээр деп шитпирин хүлээп алган. Ол болза, 197 муң кежигунерлиг болуп турар ыш ажылдап кылыр ажилчынарын профвиеллериниң кагыжышкынын дугайында болгаш кыжигунерлеринин профвиеллериниң катыжышкынын дугайында чуга болуп турары ол.

күштерге француз улустун демисели улуг моондакты таварыштырып турар. Ынчангаш, социал ызыгууру, политиктиг үзел-бодалдары хамаан чокка катышкаш тайбыннын херээн ажы-биле камгалап турар кижилерин француз эрге-чагыргалар оон ужурунда тутуп хоругдап турар.

Тайбын дээш француз шимчээшкенинге уду чорудуп турар калдыг хемчеглери агартыр дээш ажылдап турар чылдактар кандыг-даа болза, ындыг хемчеглер бүгү улустарга аар-берге уружуктарын таварыштырып болур.

Делегейин бүгү улустарын француз улустун демисели-биле эи-сеткил катыштырып турар деп бис меделеп тур бис. Бодунун хамаарышпас чоруун камгалап, бүгү делегейге тайбын дээш демисежип турар улуг нациянын тура-соруун кандыг-даа күштер сый шаап шыдавас.

«Дейли уоркер» солуунуң болгаш Ассошэйшн Пресс агентиленин меделзин өзүгаар алырга болза, ийи англи профвиеллердин конференциязы ажыл төлевирин улгатырарын негээр деп шитпирин хүлээп алган. Ол болза, 197 муң кежигунерлиг болуп турар ыш ажылдап кылыр ажилчынарын профвиеллериниң кагыжышкынын дугайында болгаш кыжигунерлеринин профвиеллериниң катыжышкынын дугайында чуга болуп турары ол.

Италиянын коммунистиг партиязынын удуртулганын дындады

РИМ. Италиянын коммунистиг партиязынын удуртулганы дындады парлаан. Компартиянын удуртулганы бодунуң июнь 4-те болгаш 5-теги хуралдарына муниципалдыг болгаш провинция чөвүлелдеринин сөөлүгү согулдаларнын түңнелдерин чугаалажып көргөн деп ол дындадыга бижээр. Төп черден алдынган болгаш чер-чер организациялардан дымчтылган меделээр өзүгаар алырга, Сицилиянын база Сардиниянын муруну талакы областарынга колдап эрткен согулдалар болза, улустун шимчээшкенин дыка бажыканын, оон чедикшиинин, ол областарнын социал болгаш политика талазы-биле катап төрүтүпүшкүнүн база демократчылганын көргүсөн деп удуртулга улуг ханышкыны-биле таймырлап турар. Мындыг түңнелдерин чедип алыры дээш ажылдап база демисежип турган коммунистерге болгаш өнүктүргө партиянын удуртулганы өөрүп четиргенин илереткен.

Дындадыга оон ынай чугаалап турары болза: Чурттуң шак мындыг депшилгелиг чоруунга шаптыкчаар дээш чүзүң-даа харамнамай турган чагырыкчы Христиан-демократтыг партия долу аштырышкынга таваржып, 1948 чылдын апрель 18-теги согулдаларга дөмөйлээрге бундун чарткы миллион бадьялашкынарны чидирген. Ол партиянын чалачалары — социал-демократтар, республиканчылар болгаш либералдар

боттарынын сонгукчуларынын база бир кезини ышкынганын, сонгукчуларын саны чамдык чуугада төптөргө безин мырынай эвээш болуп турган.

Италияны айылычче чоокшуладып бар чылдар политикага таарзынас чорук улустун ортузунда оожум, ыналзажок үзүк соксаал чокка өзүп орап деп чүвени бо бүгү көрүзүп турар. Чонун илпеккейлиг-ектеринин ортузунда ол таарзынас чорук дыка улуг хемчээлдиг апарганынга чигинип турбас. Мурнуу Италиянын хөй-хөй районнарында база Римде монархиялыг фашист күштерин бурунгаар шимчээшкенин болуп турда дүвүрээзин болу бербес апаржок. Чер-черин бот эрге-чагыргаларынын органындал чөө партияларынын төлээлекчилерин чайдалары-биле чазактың чогаалды кылганы сонгулда хоойлузу болза, эдээр хөй можуларнын төптөринин муниципалитеттерин холгаарлаар арганы реаксылыг күштерге ажы-биле берипкен. Коммунизмге уду чорук фашизмге эжикти ажылды берип турар деп чүвени ол чорук база катап бүзүртеккен.

Коммунистер болза, барын реаксылыг күштерин бурунгаар шимчээшкенин минип, демократтыг республиканчы тургузугу бажылаарынын болгаш камгалаарынын дугайында айткыч тургузуп турар-

лар, ыналза-даа улустун күштеринин калбак чаңгыс-эвин катап тургуспаан турда ол айткыч шитпирлетинмес деп олар санап турарлар. Дайын белеткенин, улустун күштерин чарылдарынын, республиканчы хосталгаларын чоругу узуткаарынын политиказын улам ынай күштелдиреринин оруунче чазакты, Христиан-демократтыг партияны болгаш оон чалчаларын ыдалап турар шак ындыг итали-даа, итали эвес-даа бөлүктөринин бодалдары болза, итали демократияга кыжанып турар айылы болур.

Сонгулдаларнын түңнелдерин-даа, ол ышкаш амгы тургустунуп келген байдалдарын-даа чугаалажып көөрү-биле база кыжаныгы айымдарын мурунунга антифашистиг, демократтыг күштеринин, улустун күштеринин чаа өзүлүг чаңгыс-эвин боттадырар дээш партиянын ажылынын болгаш демиселин дугайында оон мурунда турар сорулгаларны тодарайтып айткыч сорулга-биле Төп комитеттин пленумун чамдырар деп Компартиянын удуртулганы шитпирлээр.

Төп комитеттин пленуму июнь 14—15-те Римге болуп эрттер.